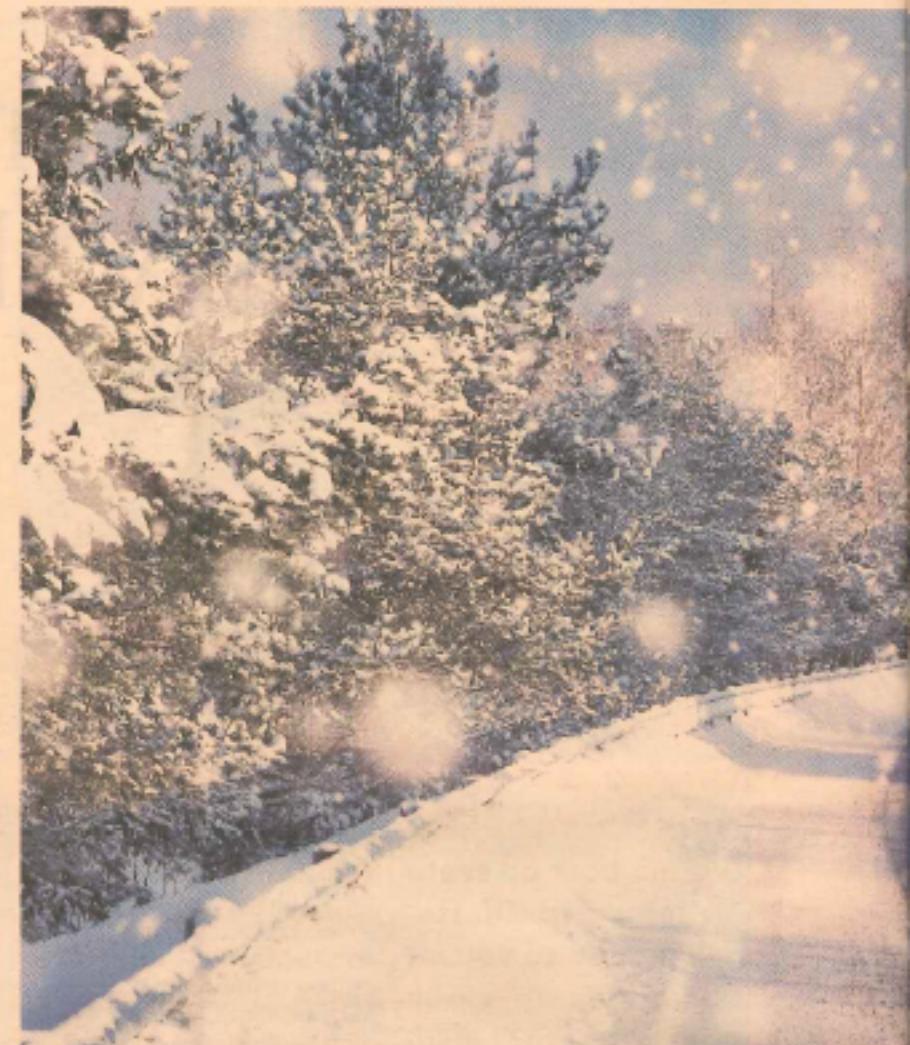

TOP 10 priložnosti slovenskih podjetij

ŽE POGLED NAOKROG POVE, DA SE V SLOVENIJI NEKATERE STVARI DELajo NAROBE. POZNA SE POMANJKANJE DOBRE STRATEGIE RAZVOJA GOSPODARSTVA IN NEPOSLUH POSLITIKE. POSLEDICA - DONOSI SLOVENSKIH PODJETIJ SO SKRB ZBUJAJOČE NIZKI, STANDARD PRIHAJAOČIH GENERACIJ NA NAŠEM KOŠČKU ZEMLJE PA S TEM OGROŽEN.

PETER ŠINKOVEC,
finančni in poslovni svetovalec, Consilue

Slovenska podjetja so se po osamosvojitvi usmerila na bolj razvite trge. Zgrabila so dela, ki so bila takrat na voljo. Največ je bilo delovno intenzivnih in za tujce strateško manj pomembnih. Standard je rasel kot odraz sodelovanja z bistveno bolj razvitetimi trgi. Krepili smo industrijska znanja. Priča smo bili razvoju Slovenije. Vse je bilo na zunaj videti super. V državi sta prevladovala enotnost in zadovoljstvo.

Potem pa se je zgodil prelom. Standard Slovenije je dosegel kritično višino, konkurenca je postala vse bolj ostra, naš poslovni model pa vse manj vzdržen. Pomanjkljivosti so se prelevile v slabosti, alternative pa so se žal razvijale (pre)počasi. Idej za prestrukturiranje gospodarstva in strateško usmeritev ni bilo. Točki preloma so sledila leta »suhih krav«, ki še trajajo. Kot je razvidno iz grafa, lastnikom že vrsto let pod črto ostaja precej manj, kot bi jim sicer z alternativnimi naložbami s primerljivim tveganjem v tujini. Donos ne pokriva stroška kapitala, kar pomeni, da se vrednost za lastnike uničuje. V Sloveniji torej ne počnemo pravih stvari, pri našem neracionalnem vedenju pa vztrajamo. Izgubljamo bitko. Prehitevajo pa nas po levu, po desni in povprek. Z vidika dolgoročnega ustvarjanja vrednosti lahko struem nekatere izbrane ukrepe, ki jih iz svetovalnega vsakdanja prepoznam kot kritične in bi jih bilo potrebno ustreznje reševati.

OSREDOTOČENOST NA BOLJ PERSPEKTIVNE INDUSTRIJE
V Sloveniji prevladuje miselnost, da je potrebno delati stvari učinkovito. V resnici pa se moramo najprej vprašati, ali sploh delamo prave stvari? Odgovor je v večini primerov ne. Že hitra primerjava ustvarjanja vrednosti po sektorjih v ZDA razkrije, da je v zadnjih petih in nekaj letih tehnološki sektor bistveno prednjačil pred ostalimi. Koliko globalno znanih tehnoloških podjetij imamo v Sloveniji? Kako dobri smo pri uvajanju novih tehnologij, kot je na primer umetna inteligenco?

VEČJE USTVARJANJE KONČNIH PRODUKTOV Z VISOKO DODANO VREDNOSTJO
Številna slovenska podjetja so v nabavni verigi predalec od končnih kupcev. K njim se prerazporedi

le manjši del dodane vrednosti, zahteve po financiranju in tveganja pa so visoki. Tendenca osredotočenja v prihodnje mora biti v večji meri vezana na končne izdelke, razmišljati pa je potrebno predvsem v kontekstu novih priložnosti, ki se odpirajo z MEGA trendi in prodornimi inovacijami.

POVEČANJE SPECIALIZIRANosti
Slovenska podjetja so v primerjavi s tujimi multinacionalnimi bistveno manjša. Višja premija za tveganje povzroči slabšo pozicijo na kapitalskih trgih. Manjša podjetja niso napaka. Prav fleksibilnost malih je lahko tudi velika prednost. A enostavna matematika pove, da je v takem primeru bolje poslovati nišno, v ozkih in bolj specializiranih segmentih. Razporeditev moči v industriji oz. konkurenčne silnice je na tak način lažje ustreznje

usmeriti, doseganje višjih donosov pa je enostavnnejše.

OKREPITEV GLOBALNEGA DOSEGÀ POSLOVANJA
Domet poslovanja naših podjetij je relativno skop. Povezav je prenalo, poslovni odnosi pa so v večini primerov zelo omejeni. Priložnosti za uspeh je še veliko – na prodajni in nabavni strani. Poslujmo brez meja, dinamično! Vodilna podjetja se še kako dobro zavedajo pravega pomena globalizacije – ekonomij obsega in posledično nižjih proizvodnih stroškov, novih tržnih priložnosti ter ustreznje razpršenosti tveganj.

OPTIMALNEJŠA RAVEN TEHTANIH STROŠKOV KAPITALA
Tehtani stroški kapitala slovenskih podjetij so relativno visoki. Delno kot odraz prenike povprečne

zadolžnosti slovenskih podjetij, delno pa kot odraz relativno visoke premije za državno tveganje. Slednja se sicer trenutno »zakriva« z ECB-jevo preteklo aktivnostjo kupovanja obveznic, a bo v prihodnosti zaradi neizpeljanih strukturnih reform igrala še zelo pomembno vlogo.

ODVISNOSTI OD KUPCEV / DOBAVITELJEV
Slovenska podjetja se vse preveč zanašajo na izbrane trge in tržne segmente. Eden takih primerov je na primer nemška avtomobilska industrija. Pomislimo, kakšne so lahko samo posledice morebitne uvedbe tarif ZDA na uvoz avtomobilov evropskih proizvajalcev. Slovensko gospodarstvo lahko utripi bud udarec. Načim se torej redno spremljati in ustreznno upravljati tveganja. Predvsem pa poiskati opcije za primerno razpršeno poslovanje.

KORISTI DAVČNIH OLAJŠAV, KI TO VELIKOKRAT NIŠO
V zadnjih letih je moč opaziti porast neto investicij. Pogosto slišimo, da se investira tudi z namenom, da se »pač« izkoristi davčno olajšavo. Potrebno se je zavedati, da so investicije za gospodarstvo lahko tudi precejšnje breme. Spodbujanje kapitalsko intenzivnih panog otežuje sposobnost hitrega prestrukturiranja gospodarstva, preveliko poseganje države v posamezne sektorje pa lahko vpliva na izrojen razvoj posameznega sektorja in kljče po večjih prihodnjih gospodarskih šokih. Investicije prav tako usmerjajo tudi nadaljnje bodoče resurse, neoptimalno ravnanje pa ima pogosto učinek multiplikatorja. Spodbujati bi morali investicije

Dejanski in pričakovani donos lastnikov slovenskih nefinančnih podjetij

v odstotkih

■ pričakovani donos lastnikov za dana tveganja oz. tehtan strošek kapitala (WACC)
■ prilagojen dejanski donos na investiran kapital (ROIC)

FOTO SHUTTERSTOCK

glede na sposobnost ustvarjanja vrednosti. Slovene namreč povezuje en sam cilj: dvigniti blaginjo naše države.

PREDNOSTNA OBRAVNJAVA PAMETNIH INVESTICIJ

Ste se kdaj vprašali, koliko vrednosti z investiranim kapitalom ustvarijo izbrana globalna podjetja? To niso nujno Apple, Amazon, Google in podobni. Obstajajo tudi številna manjša, manj znana podjetja. Ni realno pričakovati, da bodo slovenska podjetja čez noč

sposobna ustvarjati primerljivo vrednost, sčasoma pa zagotovo lahko. Kaj torej storiti danes? Zakaj se ne bi aktivneje zavzeli in ciljno privabljali izbrana podjetja. Naj odprejo manjšo podružnico v Sloveniji. Postavimo ta tuja, inovativna, drzna, aktivna podjetja ob lok našim in Slovencem omogočimo, da se učijo od njih.

GENERIRANJE STRATEŠKIH KONKURENČNIH PREDNOSTI

Slovenija ni bogata z naravnimi viri. Naše največje bogastvo

so ljudje. Atribut Slovenije je lahko edino intelektualni kapital – ideje in kreativnost v povezavi z zaščito intelektualne lastnine. Ključ pri vsem tem je večja integriranost z univerzami, tehnološki grozdji in povezovanje ter odprtost za strateške tuje investicije, ki prinašajo nova znanja. Virom intelektualnega kapitala moramo na stežaj odpreti vrata in omogočiti začetek resnejšega razvoja ključnih konkurenčnih prednosti.

VZPOSTAVITEV STIMULATIVNEJŠEGA SISTEMA, KI V OSPREDJE POSTAVLJA GOSPODARSTVO

Treba je razumeti, da tako kot podjetja tudi države tekmujejo med sabo. Cilj države mora biti, da privabljajo in spodbuja podjetja, ki ustvarjajo visoko dodano vrednost. Bodisi z davki in davčno politiko, politiko sofinanciranja investicij, administrativnimi poenostavitevami, bilateralnimi dogovori ... Dejstvo je, da mora biti zaznana vrednost bodočih investitorjev višja od cene vstopa na trg.

Slovenija potrebuje zgoraj navedene ukrepe, pa tudi številne druge. Radikalno je potrebno spodbuditi prodornejše razmišljanje, diferenciacijo, nišno usmerjenost itd. V slovenskih glavah moramo najti tiste prave bisere in jih razviti. Ustvarjanje vrednosti naših podjetij ne sme korakati stopničko za stopničko. Narediti je potrebno velik skok, v glavah in v finančnih izkazih! Pa uspešno v 2019!

svetkapitala@delo.si

NOVOSTI

Pozabite na denarnico

Imate kartico Activa Visa Inspire ali Activa MasterCard? Olajšajte si nakupe z aplikacijo Wave2Pay. Storitev vam omogoča priročno brezplačno mobilno plačevanje malih in velikih nakupov s kartico, ki je dostopna z vašim pametnim telefonom. Plačujete lahko na vseh prodajnih mestih doma in v tujini, ki so označena s simbolom za brezplačno plačevanje. Le približate svoj telefon POS-terminalu in plačate. Več na: <https://with.intesasanpaolobank.si/>

Napredni podjetniki – poslujte brez omejitev, poslujte pametno

Pametno poslovanje se začne s celovitim pristopom, zato so v Novi KBM pripravili paket Smart business, ki vam po enotni, konkurenčni ceni zagotavlja osnovne bančne storitve: vodenje računa, uporaba spletne banke, izdajo varnostnega elementa in debetne kartice ter SMS-obveščanje za izbrano debetno kartico. Bodite brezskrbni s samodejno odobrenim limitom na TRR, brez dodatnih stroškov in dokumentacije. Izkoristite tudi skrbnika osebnega računa in storitve Podjetniškega centra za brezplačna poslovna svetovanja. Paket Smart Business dobite že za 8,99 EUR na mesec (s. p.) oziroma za 14,99 EUR na mesec (d. o. o.). Sklenite ga v vseh večjih mestih po Sloveniji in od novega leta v katerikoli poslovalnici Nove KBM. Več o ponudbi na www.nkbm.si/smarthusiness.

Slovenska vina po fer ceni

Selekcija je nova HOFERjeva linija skrbno izbranih vin in penin odlične kakovosti slovenskega porekla, ustvarjena v sodelovanju s prizanimi slovenskimi kletmi Vinsakoper, Goriška beda, Zaje, Puklavec Family in Radgonske gorice. Linija obsegajo 19 izbranih vin in penin odlične kakovosti za različne priložnosti v naših življenjih – Selekcija Primorska za igriče, Posavje za drzne, Podravje za spontane in Radgonske gorice za izbrane slavnostne trenutke. www.selekcija.si

»Minister za zdravje opozarja:
Uživanje alkohola lahko škoduje zdravju!«
Nuška Drašček, ambasadorka Selekcije

Predstavitevse informacije oglasnega trženja

Slovensko društvo hospic

Zgodbu o razvoju Slovenskega društva hospic je čudovita. Triindvajset let sočutnega spremljanja umirajočih in njihovih svojcev, 20 taborov za žaljuče otroke, 15.000 ur prostovoljnega dela letno, jasni etični in strokovni standardi ter detablizacija smrti v slovenskem prostoru. Delovanje društva lahko podprete z donacijo, z izpolnitvijo dohodninske izjave ali poslanim SMS sporočilom HOSPICS na št. 1919, s katerim darujete 5 evrov: <http://www.hospic.si/postanite-donator/>. Hvalažni so za vsak vaš dar.

